

مناطق آزاد دروازه توسعه روابط اقتصادی ایران و هند

نقطه ثقل ارتباطات اقتصادی دو کشور ایران و هند، منافع ناشی از همکاری در کریدور شمال جنوب است؛ این کریدور که ظرف سال‌های اخیر بر اهمیت آن به دلیل کاهش زمان و هزینه تمام شده ترانزیت کالا میان شبه قاره هند با روسیه و شمال و شرق اروپا افزوده شده است، می‌تواند در صادرات محصولات تولیدی هندی به بازار این کشورها نقش محوری ایفا کند.

البته در بخش ترانزیت، قرار گرفتن مناطق آزاد چابهار و انزلی به عنوان مبادی ورودی و خروجی کریدور شمال - جنوب و معافیت‌های قانونی این مناطق، نقش موثری در توسعه روابط ایران و هند ایفا می‌کنند.

ایران و هند از قدیمی‌ترین و اثرگذارترین حوزه‌های تمدنی بشر بودند که در طول تاریخ نقش بسزایی در ارتقای سطح کمی و کیفی تمدن بشری ایفا کردند.

وجود اشتراک‌های اقتصادی و فرهنگی در گذر زمانی چند هزار ساله به این دو کشور قابلیت انعطاف و همکاری در حوزه‌های مشترک متنوعی عطا کرده است و بعد از دوران برجام شاهد آغاز فصل جدیدی از روابط اقتصادی و فرهنگی میان دو کشور بودیم. نمونه این همکاری مشترک را می‌توان در بندر و منطقه آزاد چابهار مشاهده کرد؛ موضوعی که در قالب تفاهم نامه همکاری سه جانبه میان رئیس‌ان جمهوری سه کشور ایران، هندوستان و افغانستان در خصوص بهره‌برداری از منافع اقتصادی ترانزیت و حمل و نقل کالا در بندر فوق شکل جدی‌تری به خود گرفت.

البته استقبال دبیر شورای عالی مناطق آزاد از همکاری با انجمن دوستی ایران و هند، فرصت مناسبی برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های دیپلماسی عمومی، فرهنگی و به ویژه اقتصادی این انجمن ارزیابی می‌شود.

با توجه به سابقه فعالیت و برنامه‌هایی که انجمن از بدو تاسیس خود در راستای توسعه و تعمیق روابط فرهنگی، اجتماعی و علمی دو کشور به اجرا درآورده است، می‌توان گفت که مناطق آزاد کشور با تکیه بر اشتراکات فرهنگی و منافع مشترک اقتصادی موجود، نخستین نقطه برای حضور سرمایه‌گذاران هندی جهت تولید و صادرات کالاهای هندوستان به بازارهای داخلی و کشورهای منطقه‌اند. برگزاری ویژه برنامه‌های فرهنگی مشترک نیز می‌تواند علاوه بر جذب گردشگر و درآمدزایی ارزی، زمینه‌آشنایی بیشتر سرمایه‌گذاران هندی با ظرفیت‌های ایران باشد و مناسبات اقتصادی دو کشور را از سطح فعلی به چند ۱۰ میلیارد دلار برساند.

انجمن دوستی ایران و هند نیز برای برگزاری نشست‌های تخصصی میان مناطق آزاد هندوستان و ایران و آشنایی بیشتر دو طرف با فرصت‌های همکاری دو و چندجانبه آمادگی دارد و عملیاتی‌سازی ظرفیت‌های متعدد مناطق آزاد ایران در جهت توسعه مراودات بین‌المللی را یک ضرورت می‌دانیم.

مسیح میرحسینی | عضو انجمن دوستی ایران و هند

